

УДК 330.3

Проскурович О.В., к.е.н., доцент кафедри ЕАМ та ІТБ,
Пашковська В.Д., студентка ОП «Економічна кібернетика»
Хмельницький національний університет,
м. Хмельницький, Україна

УПРАВЛІННЯ ТА ЛІДЕРСТВО В ЦИФРОВІЙ ОСВІТІ

На сьогодні вітчизняна система освіти має зазнавати докорінних цифрових змін та відповідати світовим тенденціям цифрового розвитку для успішної реалізації людини свого потенціалу. Дедалі більше професій потребують набуття високого рівня цифрових навичок і володіння новими технологіями.

Так як цифрова компетентність стає базовою потребою, то українська система освіти має забезпечувати формування цифрових компетентностей здобувачів освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників та розвиток електронних сервісів у закладах освіти, в цілому.

Для цього була створений проєкт Концепції, який визначає стратегічні напрями цифрового розвитку та цифрової трансформації освіти і науки. Проєкт було презентовано на площадці Всеукраїнського форуму “Україна 30. Освіта і наука”.

Кінцевою метою цієї Концепції є використання цифрових технологій для трансформації процесів у системі освіти і науки з метою їх спрощення, автоматизації та зручності для користувачів. Кінцеву мету планується досягти через реалізацію таких напрямів:

Напрямок 1. «Ефективне використання цифрових технологій в освітньому процесі» реалізується трьома стратегічними цілями такими як:

стратегічна ціль 1. «Цифрове освітнє середовище є доступним та сучасним»;

стратегічна ціль 2. «Працівники сфери освіти володіють цифровими компетентностями»;

стратегічна ціль 3. «Зміст освіти в галузі ІКТ відповідає сучасним вимогам».

Напрямок 2. «Оптимізація процесів управління, регулювання та моніторингу» реалізується шляхом досягнення таких стратегічних цілей:

стратегічна ціль 4. «Послуги та процеси у сфері освіти і науки є прозорими, зручними та ефективними»;

стратегічна ціль 5. «Дані у сфері освіти і науки є доступними та достовірними»[1].

Реалізація цієї Концепції дозволить здійснити цифрову трансформацію закладів освіти, в яких педагогічні та науково-педагогічні працівники, а також здобувачі освіти володіють цифровими компетентностями, забезпечені обладнаними цифровими, сучасними робочими місцями, а також доступом до цифрового контенту для персонального розвитку, навчання впродовж життя.

Розвиток цифрового лідерства та ефективне управління змінами є ключовими факторами успіху в епоху цифрової трансформації освіти. У швидкоплинному цифровому світі, де технології невпинно розвиваються, освітні лідери повинні володіти унікальним набором навичок та компетенцій, щоб забезпечити сталий розвиток своїх організацій. Щоб процвітати в цю епоху, лідери змін повинні розвивати унікальний набір навичок, який поєднує в собі позачасові принципи лідерства та адаптивність до цифрової епохи.

Емоційний інтелект у віртуальному світі: емоційний інтелект залишається наріжним каменем ефективного лідерства, але в цифрову епоху він виходить за рамки особистої взаємодії. Тепер лідери повинні орієнтуватися у віртуальних зустрічах, електронній пошті та миттєвих повідомленнях, водночас підтримуючи міцні міжособистісні зв'язки.

Вкрай важливими в сучасних умовах є адаптивність і гнучкість лідерів. Цифровий збій є постійним, і лідери повинні бути адаптивними та гнучкими. У епоху цифрових технологій здатність швидко змінюватись у відповідь на зміни

ринку чи технологічний прогрес є неоціненною. Лідери повинні заохочувати культуру адаптивності в своїх командах, виховуючи готовність сприймати зміни та розглядати невдачі як можливості для зростання.

Технічна грамотність як лідерська навичка: в епоху цифрових технологій технічна грамотність є лідерською навичкою, яку не можна ігнорувати. Лідери повинні розуміти новітні технології, що стосуються їх галузі, і як вони можуть стимулювати інновації та ефективність.

За умов цифровізації віддалене управління командою передбачає уміння лідерів працювати віддалено та досягати успіху в дистанційному управлінні командою односторонців.

У епоху цифрових технологій дані є потужним ресурсом, який лідери можуть використовувати для прийняття обґрунтованих рішень. Вони повинні ефективно приймати рішення на основі існуючих даних. Керівники мають володіти досвідом аналізу даних, використовуючи ключові показники, щоб скеровувати свої стратегії та визначати сфери для вдосконалення [2].

Для здійснення ефективного впливу на діяльність підлеглих, сучасний керівник повинен мати глибоке розуміння психологічних основ управління, вміти створювати умови, що сприяють формуванню зацікавленості членів колективу в продуктивній роботі закладу освіти.

Література

1. Концепція цифрової трансформації освіти і науки України на період до 2026 року. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/05/25/tsifrovizatsiigromadskeobgovorennya.docx> (дата звернення: 13.04.2024).
2. Cultivating Leadership Skills in the Digital Age. The Economic Times. URL: <http://surl.li/sofeu> (дата звернення: 13.04.2024).
3. Базелюк В., Кубіцький С., Михайліченко М. Техніка управлінської діяльності: навч. посібник. URL: <http://surl.li/sofif> (дата звернення: 13.04.2024).